

POSTANOWIENIE

Dnia 1 lipca 2025 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Małgorzata Gierszon

w sprawie zażalenia Stowarzyszenia P. na postanowienie Prokuratora Prokuratury Rejonowej Lublin-Północ w Lublinie
z dnia 30 października 2024 roku o umorzeniu śledztwa o sygn. [...] po rozpoznaniu w Izbie Karnej
na posiedzeniu w dniu 1 lipca 2025 r.
wniosku Sądu Rejonowego Lublin – Zachód w Lublinie
z dnia 19 maja 2025 r., IX Kp 944/24
o przekazanie sprawy do rozpoznania innemu sądowi równorzędnemu
na podstawie art. 37 § 1 k.p.k.

p o s t a n o w i ł:

przekazać sprawę do rozpoznania Sądowi Rejonowemu w Kielcach.

UZASADNIENIE

Sąd Rejonowy Lublin - Zachód w Lublinie w postanowieniu z dnia 19 maja 2025 r., w sprawie IX Kp 944/24, zwrócił się do Sądu Najwyższego o przekazanie sprawy innemu sądowi równorzędnemu na podstawie art. 37 § 1 k.p.k. ze względu na dobro wymiaru sprawiedliwości. Sprawa dotyczy zażalenia Stowarzyszenia P. na postanowienie z dnia 30 października 2024 roku o umorzeniu śledztwa o sygn. [...].

Wniosek został uzasadniony tym, że sprawa dotyczy przekroczenia uprawnień przez Sędziego Sądu Okręgowego w Lublinie orzekającego w [...] Wydziale Karnym [...]. Fakt orzekania przez Sędziego w Sądzie Okręgowym, Wydziale Karnym tego Sądu, a tym samym funkcjonalna podległość sędziów Sądu Rejonowego Lublin – Zachód w Lublinie oraz trudne do oszacowania kontakty osobiste sędziów tego Sądu z tym Sędzią, powodują, że w opinii publicznej sytuacja powyższa może realnie wywołać podejrzenia, bądź przeświadczenie o braku w Sądzie Rejonowym Lublin — Zachód w Lublinie warunków do rozpoznania sprawy w sposób obiektywny. Obawa przed wystąpieniem tak negatywnej reakcji społecznej jest realna (zwłaszcza z uwagi na potencjał medialny sprawy), co przemawia za nagłą koniecznością wyeliminowania przedmiotowej sytuacji, aby nie pozostawić żadnych wątpliwości co do swobody i bezstronności orzekania tak w niniejszej sprawie jak i w tutejszym Sądzie.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Wniosek jest zasadny.

Zgodnie z dotychczasowym orzecznictwem Sądu Najwyższego, wykładnia art. 37 k.p.k. nie może być rozszerzająca, a nadużywanie art. 37 k.p.k. mogłoby prowadzić do podważenia zaufania do niezależności sądów i bezstronności sędziów. Niemniej jednak instytucja przewidziana w art. 37 k.p.k. powinna znaleźć zastosowanie w sytuacjach, w których skierowanie sprawy do sądu właściwego według przepisów ogólnych godziłoby w szeroko pojętą prawidłowość rozpoznania sprawy, wpływając negatywnie na dobro wymiaru sprawiedliwości.

Sąd Najwyższy konsekwentnie przyjmuje jednak, że "dobro wymiaru sprawiedliwości", o którym mowa w art. 37 k.p.k., uzasadniające przekazanie sprawy do rozpoznania innemu sądowi równorzędnemu, zachodzi wtedy, gdy osobą pokrzywdzoną w postępowaniu karnym jest sędzia orzekający w sądzie właściwym miejscowo (por. postanowienia Sądu Najwyższego: z 30 stycznia 2013 r., IV KO 102/12; z 25 listopada 2010 r., V KO 96/10). Należy przyjąć, że te same przyczyny zachodzą wówczas, gdy sędzia orzeka w sądzie wyższego rzędu funkcjonalnie powiązany z sądem rozpoznającym sprawę. Zgodnie z orzecznictwem Sądu Najwyższego należy przyjąć, że takie okoliczności przemawiają za przyjęciem, że rozpoznanie sprawy przez sąd właściwy według

przepisów ogólnych mogłoby budzić wątpliwości co do ich bezstronności (postanowienie SN z 13.11.2024, V KO 111/24; postanowienie SN z dnia 14.11.2024, III KO 167/24).

Mając powyższe na uwadze, Sąd Najwyższy orzekł jak w sentencji.

[J.J.]

[a.ł.]